

VŠETCI SA NASÝTILI (18. nedeľa cez rok)

Ked' Ježiš počul o smrti Jána Krstiteľa, odobral sa odtiaľ loďkou na pusté miesto do samoty. Ale zástupy sa o tom dopočuli a pešo išli z miest za ním. Ked' vystúpil a videl veľký zástup, zľutoval sa nad nimi a uzdravoval im chorých. A keď sa zvečeralo, pristúpili k nemu učeníci a hovorili: „Toto miesto je pusté a čas už pokročil. Rozpusť zástupy, nech sa rozídu do dedín kúpiť si jedlo.“ Ale Ježiš im povedal: „Nemusia nikam chodiť; vy im dajte jesť!“ Oni mu vřaveli: „Nemáme tu nič, iba päť chlebov a dve ryby.“ On povedal: „Prineste mi ich sem!“ Potom rozkázal, aby si zástupy posadali na trávnu. Vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával učeníkom a učeníci zástupom. Všetci jedli a nasýtili sa, ba ešte nazbierali dvanásť plných košov zvyšných odrobín. A tých, čo jedli, bolo asi päťtisíc mužov okrem žien a detí. (Mt 14, 13-21)

Prvé rozmnoženie chlebov sa deje na galilejskom území – nachádzame tu päť chlebov, nasýti sa päťtisíc ľudí a vyzbiera sa dvanásť košov odrobín. Druhé rozmnoženie sa udeje v Dekapole, teda na území pohanov – je tu prítomných sedem chlebov, zástup štyroch tisícov ľudí a sedem nazbieraných košov odrobín.

V textoch je badateľná hra orientálneho človeka s číslčkami. Niektorí exegéti tvrdia, že prvé nasýtenie chlebami a rybami je obrazom nasýtenia Židov a druhé je obrazom nasýtenia pohanov. Odôvodňujú to takto: päť chlebov je symbolom piatich Mojžišových kníh, ktoré slúžili na poučovanie Židov. Sedem chlebov sa zasa vzťahuje k siedmim prikázaniam daným Noemovi, ktoré sú univerzálne a všeobecne platné pre celé ľudstvo (Gn 9, 4-7).

Číslčka dvanásť z prvého nasýtenia reprezentuje dvanásť kmeňov Izraela a dvanásť apoštolov. Číslčka sedem z druhého nasýtenia má súvis so svetom nežidovským: sedem bolo pohanských národov, ktoré obývali Zasľúbenú krajinu pred príchodom Židov. Židia zadelovali pohanov do sedemdesiatich známych národov. Sedem bolo diakonov v prvej Cirkvi, ktorí pochádzali z pohanského prostredia a tvorili protikladnú skupinu k hebrejským Dvanástim.

Obe čísla – sedem i dvanásť – sú číslami plnosti a dokonalosti a vyjadřujú plnosť ľudstva pozvaného k Otcovmu stolu. Tí, ktorí uverili v Krista, majú sa vždy usilovať o uspokojenie duchovného hladu všetkých ľudí.

Údaj päťtisíc nasýtených mužov je nápadne podobný množstvu päťtisíc obrátených mužov, uvedených v Skutkoch apoštolov ako prvých konvertitov ranej Cirkvi. (Sk 4, 4) Je to obraz materskej Cirkvi v Jeruzaleme. Naproti tomu číslčka štyritisíc vyjadřuje súvis so štyrmi svetovými stranami, odkiaľ pochádzajú pohania. Táto mohutnosť je umocnená číslom tisíc, ktoré je znamením obrovského množstva.

V textoch o rozmnožení chlebov je nesmierne veľa symbolov, ktorými evanjelisti chceli vyjadřiť, že nielen Židia, ale i pohania sú pozvaní prijať Kristovu spásu a duchovne čerpať z nej silu. S touto realitou sa prvá Cirkev len ťažko zmierovala, preto o spásu pohanov

bolo potrebné opakovane hovoriť. A hre so symbolmi a číslovkami, ktorú evanjelisti používajú, orientálny človek rozumel. Teda nie všetky udalosti, ktoré sú vo Svätom Písme zaznamenané, sa reálne stali tak, ako sú opísané. Mnohé môžu byť len metaforickým zdôraznením dôležitej pravdy.